

Turvallisuus ja varautuminen - mitä kunnilta odotetaan II?

Kuntamarkkinat 2019

Vesa-Pekka Tervo
@VPTervo

12.9.2019

”Yhteisen varautumisen” tehtävät

Maakunnan tulee huolehtia alueella toimivien viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteiseen varautumiseen liittyvistä tehtävistä:

- 1) alueellisesti merkittävien riskien poikkihallinnollisen arviointityön järjestäminen;
- 2) turvallisuuteen vaikuttavien toimintaympäristön muutosten poikkihallinnollisen seuranta- ja arviointityön järjestäminen;
- 3) varautumisen suunnittelussa tarpeellisen yhteistoiminnan järjestäminen;
- 4) maakunnan alueen valmius- ja häiriötilanneharjoitusten järjestäminen.

Maakunnan tulee ylläpitää yhteistyössä edellä mainittujen kanssa yhteensovittamisessa tarvittavia yhteistyörakenteita.

- Maakuntalain *yhteisellä varautumisella* ei "kuitata" nykyisen PelL:n mukaista kuntien valmiussuunnittelun tukea.
  - Maakunnan tuki yksittäiselle kunnalle ei liene yhteensovittamisen piirissä?
  - Kunta, jonka haavoittuvuus tuottaa merkittävää uhkaa maakuntatason varautumisen näkökulmasta, nousee esille varautumisen yhteensovittamistehtävän puitteissa. Voidaanko maakunnan tuki yksittäiselle kunnalle tässä tilanteessa tulkita yhteensovittamistehtävän toteuttamiseksi?
  - Voiko yhteensovittaminen tukea yksittäisiä pieniä kuntia, jotka eivät nouse esille riskianalyyseissa tai muissa työtä mitoittavissa arvioissa?

Kunnat ja maakunnallinen pelastustoimi II

- Kuntien kannalta tärkeää on varmistaa, että yhteistyö pelastustoimen kanssa jatkuu mahdollisimman häiriöttä yli murroskauden ja siitä eteenpäin.
- Tunnistetaanko pelastuslaitosten kunnille tuottama koko palvelukokonaisuus ja yhteistyön laajuus?
- Kunnilla tulisi olla jatkossakin mahdollisuus hyödyntää pelastuslaitoksen asiantuntemusta siten, kun maakunta ja kunta asiasta sopivat.
- Asia erityisen merkityksellinen kunnille, joilla ei ole päätoimista turvallisuuden ammattihenkilöstöä ja jotka ovat vahvasti tukeutuneet pelastustoimen tukeen turvallisuuden kysymyksissä.

Muutoksesta lisäarvoa?

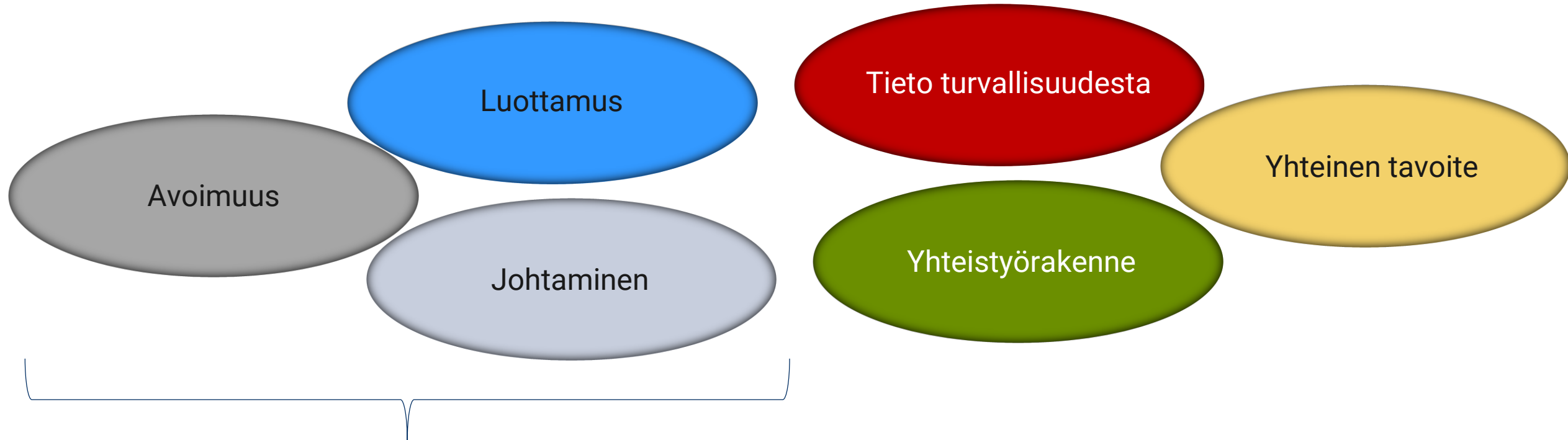
- Mitä uutta maakuntaudistus oli luomassa turvallisuuden näkökulmasta verrattuna kuntien tilanteeseen?
  - Kuntaa ohjaava lainsäädäntö ei ota kantaa vastaavalla tavalla turvallisuuteen kuin aiemmin suunniteltu maakuntia koskeva lainsäädäntö
  - Muutos pakotti näkyväksi ne seikat, jotka kunta-maakunta yhdyspinnassa tulee säilyttää
  - Lähtökohtana on se, että yhteiskunnan eri toimijoilla on vahva keskinäisriippuvuus → uusien yhteistyötahojen ja rakenteiden tunnistaminen
  - Yritysten ja julkisen hallinnon vastuunjako sekä roolit murroksessa → turvallisuuden ja jatkuvuuden huomioiminen sopimusten hallinnassa

Mitä tulee säilyttää/vahvistaa?

- Ennakointi
- Monialainen riskienarviointi
- Toimivat yhteistyörakenteet ja toimintamallit
- Sopimustenhallinta

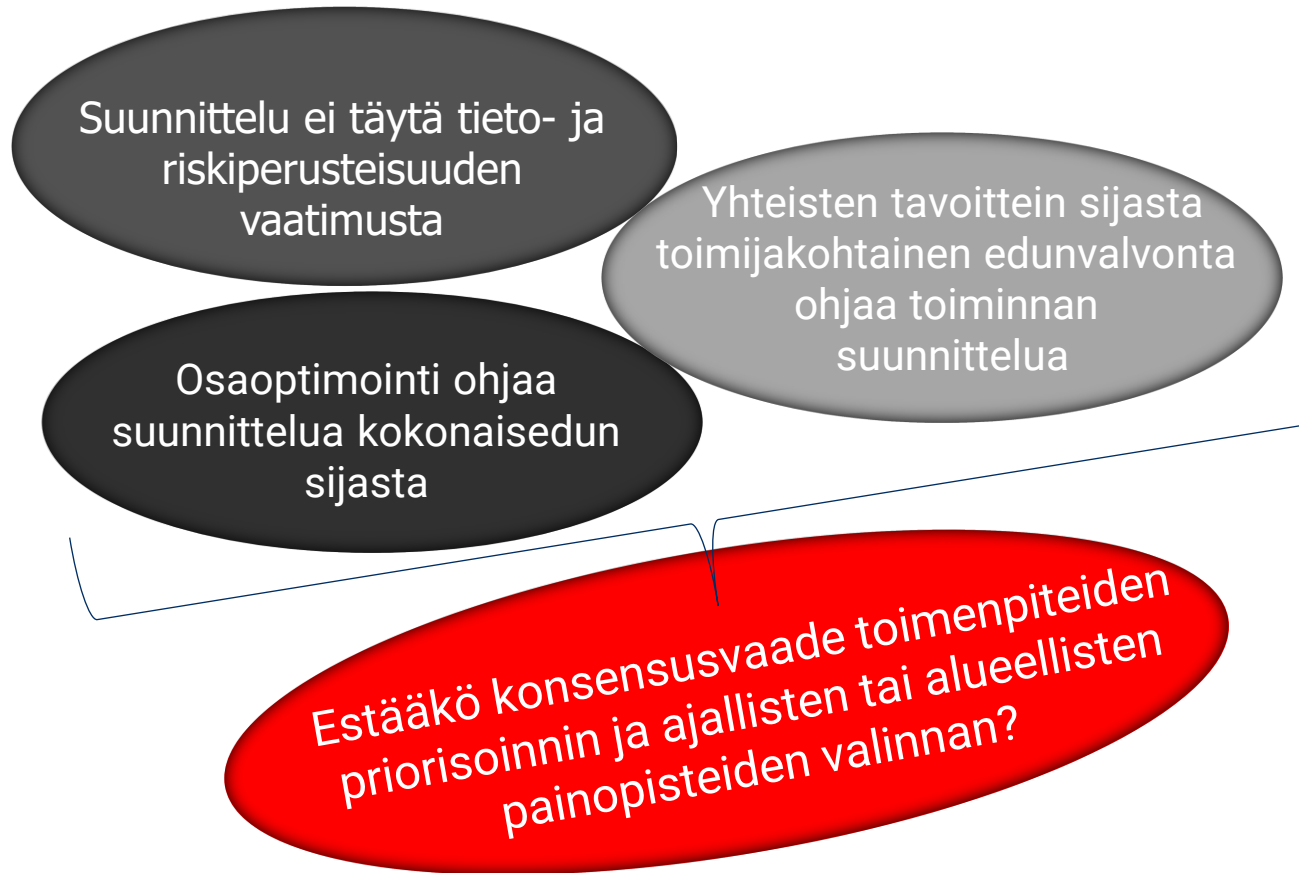

Kriittisiä menestystekijöitä

Alivaltiosihteeri Päivi Nerg 5.3.2019

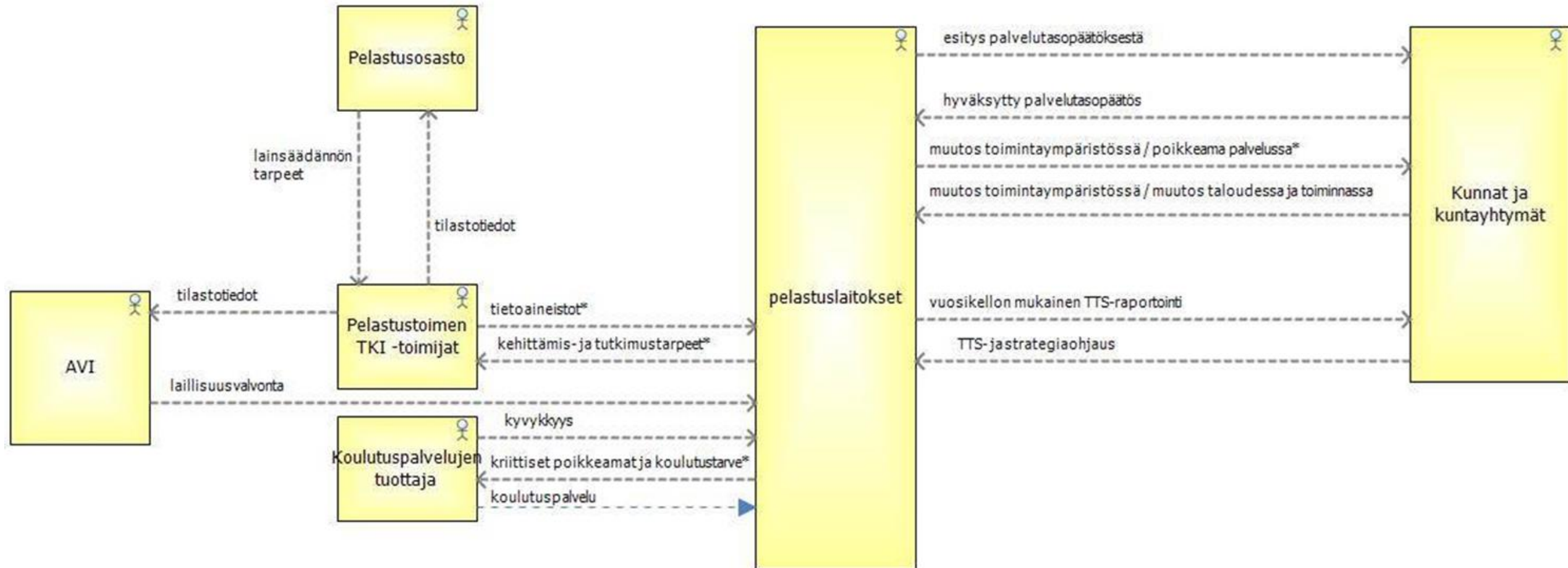
Kriittisiä haasteita

Kuntien omistajuus

Omavalvonnin toimijoiden vuorovaikutus - generinen 8.5.2019

- Tuottavat asiakkailleen lähipalveluja,
- Ovat alueellisesti organisoituja sekä
- Ovat osa sisäministeriön ohjaamaa kansallista pelastustoimen suorituskykyä.
  - Vika vai ominaisuus?
- Maakuntaudistus
  - Sitoutuminen maakunnalliseen organisaatioon haastoi yhtenäiset toimintatavat, eriytymiskehitys
  - Uudistuksen kaatuminen ”edelleenviritti” keskustelua pelastuslaitosten määrästä ja pelastustoimen rakenteesta
  - Rahoitus ja ohjaus olisivat eriytyneet; heikkous vai mahdollisuus?

Onko pelastustoimen omistajuudessa ollut puutteita?

- Jos katse harhautuu kauaksi asiakkaasta voi se voi olla merkki liian heikosta omistajaohjauksesta sekä liian vähäisestä vaatimustasosta?
- Kuinka määrittää vaatimustaso pelastuslaitoksien eri palveluille?
- Kuinka varmistaa pelastuslaitosten resurssien käytön tehokkuus, optimointi ja laatu?

Kiitän mielenkiinnosta!

Vesa-Pekka Tervo

040 7197150

vesa-pekka.tervo@kuntaliitto.fi

@VPTervo

Kommunförbundet.fi

PB 200, 00101 Helsingfors
Kommunernas hus, Andra linjen 14
00530 Helsingfors

